

stand og ikke have Noget imod at forøge Brændevinsafgiften, ere paa den anden Side af den Mening, at skal det ske, maa det kun være enten for derigjennem i det Mindste at affasse et lige saa stort Beløb af Tolden paa almindelige Brugsgegenstande, eller ogsaa skal det anvendes helt og holdent f. Ex. til Alderdomsforsørgelse til Arbejdere eller til andet Lignende, der ubetinget og alene kommer den arbejdende Klasse tilgode. Jeg har Formodning om, at der ikke, i alt Fald ikke i den Form, som her foreslaas, vil blive Noget af den store Gave til Kommunerne, og tror derfor, at det er bedst ikke at regne for meget dermed. Efter at man nu i mange Aar fra den Side, hvortil den høie Regering hører, har talt indtrængende, veltalende og pathetisk mod dette at sammenebale Lovforslag, mod den skjændige Vane, som navnlig Flertallet i dette Thing stulde have, at ville umuliggøre gode og nyttige Lovforslag ved at sammenebale dem med andre, der indeholde saa store Principspørgsmaal, at intet af dem nogeninde bliver til Lov, forekommer det mig, at denne Methode at give Lovforslag Gilt paa har fundet en ret energisk Støtte hos den høie Regering. Der er snart ingen Ende paa, hvad man nu vil koble sammen. Selv hvor det dreier sig om Sygeforslag og nu om Alderdomsforsørgelse henviser man til Loven om Brændevinsafgiften, i alt Fald har Regeringen udtrykkelig gjort det med Hensyn til Sygeforslagene, og de to Ting, Sygeforslag og Brændevin ere dog ret heterogene. Men vi komme endnu langt videre end til Brændevinsafgiften, for den er igjen afhængig af Toldloven. Naar vi saa komme dertil, kommer vi til en Kælle af Stridsspørgsmaal, tildels — tror jeg — af ret dybtgaaende Natur; man kommer bl. A. til de nye Principer, som man nu fra Regeringens Side forsøger at nedlægge i Toldlovgivningen, navnlig det gennemgribende protektionistiske System, som den høitærede Finanzministers Forslag til Landstinget indeholder. Der er saaledes ingen Ende paa de Overveielser, vi komme ind i, saa snart vi blot ville være ved et eneste af disse Forslag. De hænge Alle sammen, de maa paa en vis Maade Alle gjennemføres samtidig. Jeg tror ikke, det er til Gavn for disse Lovforslag, at man optræder paa den Maade. Jeg tror, vi maa være en lille Smule mere beskedne og enkle i vort Arbejde her. Vi maa hellere se at indrette de enkelte Forslag saaledes, at de kunne bæres igjennem alene. At vente, at en stor Cyklus af indbyrdes ret uensartede Lovforslag skulle gennemføres under de nu-

værende parlamentariske Forhold her i Landet og med det Maal af Tillid, her hersker mellem Regering og Folkerepresentation, turde være en lille Smule jangvinst. Jeg skal hermed slutte, idet jeg altsaa endnu gjerne vil lægge den høitærede Minister paa Sinde at give os en saa fuldstændig og udtømmende Forklaring, som han mener, det er muligt, af, hvorledes Regeringen tænker sig dette Forslags Stilling til et eventuelt Forslag om en Alderdomsforsørgelse. Jeg tror, at dette Things Stilling til Forslaget for en væsentlig Del vil afhænge deraf.

S. Jensen: Jeg skal først gjøre en lille Bemærkning med Hensyn til Spørgsmaalet om Forsørgelsespligten. § 2 og § 3 og de følgende Paragrafer er det slaaet fast, hvilke Personer der have Forsørgelsespligten til at forføre hverandre, og ligeledes er der i § 1 gjort opmærksom paa, at forsaavidt der ikke er nogen Person, der har Forsørgelsespligten, tilfalder denne det Offentlige. § 1 begynder nemlig saaledes: „Det Offentlige er pligtigt til at komme Enhver til Hjælp, forsaavidt og saalænge han ikke er i Stand til „ osv. Jeg vil i den Anledning gjerne gjøre den Bemærkning, at det forekommer mig ikke ganske heldigt at begynde en Fattiglov paa den Maade, at „det Offentlige er pligtigt til at komme Enhver til Hjælp, forsaavidt og saalænge han ikke er i Stand til osv.“ og saa derefter i de andre Paragrafer, at gjøre opmærksom paa, hvem der har Forsørgelsespligten, naar det Offentlige ikke har den. Jeg synes, at en saadan Lov i Grunden burde begynde med at slaa den Grundsætning fast, at det er ethvert arbejdsført Menneffes Pligt, først at forføre sig selv. Dertil ville maaste ærede Medlemmer bemærke, at det behøver man slet ikke, det er Noget, som følger af sig selv; men man kan da lige, at det kan undertiden have praktisk Betydning, at der staar i Loven dette, at det er ethvert Menneffes Pligt at forføre sig selv. Thi, skjøndt jeg er overbevist om, at de Allerfleste af dem, som komme til at trænge til offentlig Understøttelse, ere akkurat lige saa hæderlige, lige saa retslafne Menneffer som de Andre, kan der paa den anden Side være daarligere Menneffer og dovne Individuer, som have en Slags Fornemmelse af, at de i Grunden have Ret til at lade være med at bestille Noget og leve paa det Offentliges Betøstning, Menneffer, som ere komne noget i Berøring med den Slags Forhold, ville ofte træffe saadanne — jeg har i det Mindste i mit Liv ikke truffet saa saa daarligere Menneffer, som med den allerførste Dristighed